

Sems **Pas Sems ai sürü papimarandı**

Pas nda Sems sürü papimarand-ane

¹ Ro Sems-anahî God asu Adükari Sisas
Krais-yafandı ratüpurîya-rîhandeimbî.
Sudahündî 12 mamîsirî Sisasimbo
anîhondümbo-rîhindeimbî sîhei ngoafi
hondühündî bukürühehi mburîhü hîfî
ngoründühî anîboadei, sîheimboanahî pas nda
sürü paparîhandürî. Nga karîhasî-handür-anei.

*Tîñîrîfombü moatükunî ranai sîhei
anîhondümbofe hohoanîmo ranahambo
ngînemîndî-ndürîmboane*

² Wandafî mamî, tîñîrîfombü moatükunî
sîheimbo tüküfeyoanî se ranîmbo randîhi
hohoanîmondei: Ranîmbo-anîmbo asu ro
hîhîfî-hîhîfîndamboyahî.

³ Nga se yarîhi fîfîrîhindî, rananî moatükunî
ra sîhei anîhondümbofe hohoanîmo ranahambo
refe hoeifembo-hündamboane tükefeyo. Ranî
moatükunî ranana se ngînîndî nîmboeimbo
nîne tîñîrîfo tükefeyo ranahambo moan-ane
mbîseiya yahomboane tükefeyondürî.

⁴ Se ngînîndî nîboadei ngeimbo-anîmbo asu se
dîdîboado-ndîhehi nîmboeimbo asu se ngîrî
Godîndî hohoanîmo mbonîmbo-ndîhümündî.

*Nindou ai dîdîboado-rîhefîmbî hohoanîmo ra
mbonîmboaramündu ana, Godîmbo
dîdîbafîmbîfiyu-wamboane*

5 Sehündi mamî dîdîboado-rîhefimbî fifire ra mbonîmboaramündu ana, asu ranîmbo-hündambo Godîmbo dîdîbafî-femboane, nga ai ahambo dagadombui. Ai afîndî sendeimb-ani, nga nindou dîdîyei ahambo dîdîbafîyei arîhündî ranaheimbo munḡambo ngînînd-koate sagadürî arandî.

6 Nga nindou ra Godîmbo dîdîbafîfihî ndaiambui yahu anîhondümbö-mbîreand-amboane, nga anîhondü-mandai mbüsümbui. Nga nindou yimbu hohoanîmoyu arandî ai wofî nîmî werînambo semîndî ho semîndî ho arandî nahurai-ani.

7 Nindou yahurai God ai ahandî hoafî hîmborîndühî ngîrî ngörü-moatükunî ahambo dagado.

8 Ai yimbu hohoanîmoyu arandî, nga hohoanîmo munḡu ahandî wofî nîmî nahurai siho siho arandî.

9 Wandafî napokoateimb-ayu ranai hîhîfî-hîhîfîmbiyu-wamboane, nîmboe Godîndî hîmboahü aiana ndüreimbîndümbui.

10 Asu nindou napo afîndeimbayü ranai hîhîfî-hîhîfîmbiyu-wamboane, nga hîfînambo-ndirümbui. Nindou ranai ana sapo wohî ahurî yaparayo nou mande yahurai ranai-amboa yîfîndümbui.

11 Sapo hüfîhamîndî afîndî pare kîkasowohü ana, wohî ranai yaparîyo randühî ahandî ahurî ranai yaparîyo hîfokoefoendühî asu ahandî yihuru aboedî hîmbo-mayo ranai-amboanî moaruwai-mbofehane. Mare yahurai-anîmbo

nindou sapo napo afindeimbi-mayu
 ranai-amboan+ ahand+ ratüpur+ afind+ ra
 ratüpur+nduhü ranambe yif+indümbui.

Nindoumbo refe hoeifembo moatükun-ane

¹² Nindou düdi ai ng+n+ndi n+ngombo n+ne
 t+ñ+r+fo ahambo refe hoeifembo tüküfeyoan+ ai
 h+h+i+ h+h+i+mbyu-wamboane. Nga nindou
 ranai refe hoeifembo moatükun+ ranahambo
 t+taboar+foareandeimbi+ ana, ai koadürümbo
 yang+r+ n+ngombo hohoan+mo ra sapo tak+n+
 nahurai ndemündümbui God horombo
 hoaf+mayu süngu. ‘Nindou wambo ngusüfo
 parar+hind+r+ ranaheimbo ra
 ndahandür+mboyah+,’ mehu.

¹³ Moaruwai hohoan+mombo-hündambo mam+
 moatükun+ ai ngusüfoambe bot+nderan+, nindou
 mam+ ranai ng+r+ hoaf+nduhüya, ‘God ai
 ran+moatükun+ ra ramareand-ane,’ mbüsu, nga
 wan+. Nga God ai-amboan+ ng+r+ nindou
 ngörümbo moaruwai hohoan+mo-mbohünda
 n+nendeand+.

¹⁴ Nga nindou ranahand+ flambe hohoan+mo
 amarondo ranane ai moaruwai
 hohoan+mo-mbohünda ngusüfo bot+rer+
 ser+m+nd+ hohü asu hohoan+ hohoan+moyu
 arand+.

¹⁵ Ranane asu ahand+ hohoan+ hohoan+mo
 ranai n+moreh+ ranümb+ an+ngo nahurai-ane.
 Ran+süngu n+moreh+ ai n+mori wakar+m+ndo
 nahurai moaruwai hohoan+mo ra tükefeyo. Asu
 moaruwai hohoan+mo ai af+nd+ tüküfendowohü
 yif+ hohoan+mo tüküfe-arand+.

16 Wandafî mamî, hîbadîhûmbo. Hohoanîmo moaruwai ra sîheimbo wosîhoafortî hoafînda-ndûrîmboe.

17 Munḡuambo aboedî asu ndorîhoeimbî sai-randeimbî moatükunî ra sünambeahîndî makoso-ane. Ape munḡuambo si nîmîndîhani ranai ana ranî-moatükunî ra sîhefîmbo hîfîna koamafoareandî. Aiana ahandîhoarî ḡḡrî hîhîrînde si nahuraindu asu hîhîrînde nîmbî nahuraindu ndandî, ḡḡa wantî. ḡḡrî ahandî hohoanîmo ra ḡḡorü süḡgunde ḡḡorü süḡgunde ndandî, ḡḡa mamî hamînd-ane hohoanîmoayu.

18 Ai moanî ahandî hohoanîmo yangîrî süḡḡu ahandî anîhondü hoafînambo ramareanda sîhîrî ahandî nîmorî tükümehundî. God ai yare hohoanîmoyuhüya, ‘Nindou ranai sapo ro munḡuambo moatükunî nafîmarîhandî ranaheimbo weanḡurühîdîdî sîrîmboyahi mbîdîboadei-amboane,’ mehu.

Sîhîrî Godîndî hoafî hîmborîndefî mburîhumbo rasüḡgundî-humboane

19 Wandafî mamî, se ndanahambo dîdîboado-ndîhi fîfîrîndîhindî. Munḡuambo se nîmehünou hoafî ra hîmborîmbo-hündambo nafîndühümündî nîmboei. ḡḡa asu se awi nîmai hoafîmbo botîndahi ḡḡîndî hoafîndeimboeyi.

20 ḡḡa nindou-yei ḡḡîndî hohoanîmo ranai ana Godîndî aboedî mbumundî hohoanîmo ranahambo moai weindahîre randî, ḡḡa wantî.

21 Ranîmbo-hündambo-anîmbo munḡuambo moaruwai hamîndî hohoanîmo sîhei ḡḡusüfoambe afîndî tüküfendürî arandî ra raguanambo-ndîhindî. ḡḡa asu se sîheihoarî hîmboarî hoafendühi dîgegîndühi asu God ai

sìhei ṅgusüfoambe hoafì mafoareandì ra ndahümündi, ṅga sapo hoafì ranai-anìmbo sìheimbo aboedambo-ndearümboe.

²² Asu se hoafì ranahambo hìmborì yangìrì hìmborì-ndeimboyei, ṅga wanì. ṅga se ranahambo hìmborìndeihi asu süṅgufe amboanì süṅgundìhi ṅgei. Asu se moanì hìmborì yangìrì hìmborayeì ana, se sìhei fimbo wosìhoaforì hoafìrì-hündühaneì.

²³ Nindou mamì ai Godìndì hoafì ra moanì hìmborì yangìrì hìmborìyu haya asu rasüṅgufe-koate-ayu ana, ai ahandì ṅgusümboarì hoehìmbo-ambe hoeiareandì nou-ani.

²⁴ Ai ahandì ṅgusümboarì ra türüfoare haya asu süṅgunambo nìmai ahandì ṅgusümboarì ra nüṅgu-nahuraiyo hoeimareandì ranìmbo mìtanamündühani.

²⁵ ṅga sapo ahìnümbì hohoanìmo nindoumbo aboedambofembo rawareandì ranai ana mbumundì hamìnd-ane. Nindou düdi ai ranì hohoanìmo ranahandì nìmìndì ra ndore türüfoareandühì ranahambo süṅgure huhü, ai hìmborìyuhü mìtanemìndì-koate-ayu ana, nindou ranahandì hoahoṅgo muṅguambo ra God ai dìdìboado-ndirümbui.

²⁶ Nindou mamì ai rande hohoanìmondühüya, roana Godìndì hohoanìmo süṅgurìhe-rìhandeimb-anahì, yahuhü asu ai ahandì yafambe ra ndofe kìkìhemìndì-koate-ayu ana, nindou ranai ahandì fimbo wosìhoaforì hoafìyuhani. Ranana ahandì Godìmbo süṅgufe hohoanìmo ra moanì fimboane.

²⁷ Godìmbo süṅgufe hohoanìmo ra sìhefì

Apendi h̄imboahü mbumundi asu h̄ütikoate ndahurai-ane: Asühi n̄imori asu n̄imorehi kai ranaheimbo t̄iŋir̄ifo tükündifeyoani s̄ihēfi daboadan̄i k̄ik̄ind̄ihu hünd̄ihum̄ndefi-mboane. Asu h̄ibad̄ihumbo, h̄ifi ndan̄ihündambo hohoan̄imo ranai s̄ihēfi ŋgusüfoambe mam̄ikari-ndeamun̄imboe.

2

S̄ih̄ir̄i mun̄guambo nindou ranaheimbo mam̄i s̄imogod̄i hohoan̄imo yanḡir̄i hohoan̄imomboane

¹ Wandaf̄i mam̄i, se s̄ihēfi Adükari Sisas Kraissapo h̄imboamupuimbo-randeimbi-mayu ranahambo an̄ihondümböfe ra k̄ik̄ih̄i-ndühümündih̄i ana, se ŋgorü nindoumbo ŋgorü süngund̄ih̄i hohoan̄imondeih̄i asu ŋgorü nindoumbo ŋgorü süngund̄ih̄i hohoan̄imo-ndeimboyei.

² Se God̄imbo hohoan̄imombo fand̄ihindan̄i nindou mam̄i gor̄i m̄is̄iŋ̄i warambe k̄ik̄ifoare mbura aboed̄i hoearümb̄i s̄iheimbo sowanambo ŋguan̄i asu nindou napo-koateyuweimbi hoear̄i h̄ir̄i h̄ir̄iyoweimbi güdeandeimbi ai kameih̄i ŋguan̄i, se ahafan̄imbo mam̄i s̄imogod̄i hohoan̄imo-ndahüp̄ir̄i.

³ Se nindou hoear̄i aboedümbi-mayu ranahambo hoaf̄inda-hündowohü an̄imboya, ‘Kar̄ihas̄i, se n̄imari fond̄i aboed̄i ran̄i-wam̄i n̄imari fi,’ mb̄iseimboyei, ŋga nindou napo-koateyuweimbi ranahambo hoaf̄inda-hündowohü an̄imboya, ‘Awi se rühi n̄imbaf̄i,’ mb̄isei asu ‘Se ro n̄imarihi-k̄im̄i

worifondühi nimarifi, mbiseiani, rani
hohoanimo ana moaruwai-ane.

⁴ Se rani hohoanimo yarhi hohoanimoaye
ana, asu se nindou ngorumbo
yibobore-randeimbimboyahi hehi moani shei
moaruwai hohoanimo mamaronduri-mayo
rananimo yangir-anei nindou ranaheimbo
rani yibobofeyei arihundi.

⁵ Wandafi mam, awi se nda himborindei!
Nindou didiyei ai nindou-yei himboahu
napo-koateyeimbi ranaheimbo ana God ai
aheimbo ahei anihondumbofe hohoanimo
nafamundumboani. Ranamboane nindou
napombaye nahurai-anei yahuhaya
dibonimayunduri. Nga nindou Godambo
ngusüfo parariori ana, ranai God nginandi
hifandarandi ranambe niboadeimboyei ai
horombo hoafimareandi süngu.

⁶ Nga se nindou napo-koateyeimbi
ranaheimbo amoanngambo-rhinduri arihundi.
Nindou napo afindeimbi ranai sheimbo tihirifo
afindi sahündürühi asu ai sheimbo papi-hoafi
sowana kiah hürhümündi-hünduri hei
arihundi ra awi se fihirihindai?

⁷ Sisas Kraisindi nduri aboedi safinambo
sheimbo dukarhindühi Kristen-anei masei, nga
napo afindeimbi ai nduri ranahambo sisindi
hoafirihhi arihundi.

⁸ God ai shefi adukari bogor-ani asu
ranahandi-mayo ahinümbi hohoanimo ra se
rani-sünguarihindi ana, ra aboed-ane.
Ahinümbi hohoanimo ra Baiborambe yare
hoafiyowohü yahoya, 'Sihafi wandafimbo

ngusüfo pandowandi sïhafï fimbo ngusüfo
parowandi nou, meho.

9 Nga se nindou bodïmondambo
dïdïboado-ndïhindühï asu bodïmondambo
koararïhündürï ana, asu se moaruwai
hohoanïmo-yeihanei. Rananïmbo sïheimbo
ahïnümbï hohoanïmo ai hoafï
mbahïrïhehindeimb-anei mbïsi-haya
papï-hoafïndandürïmboe.

10 Nindou düdi ai Godïndï ahïnümbï
hohoanïmo munquambo süngure arandi, nga
mamï yangrï mbahïrarïhendï ranana ai
hüti-ani. Ai nindou munquambo ahïnümbï
hohoanïmo mbahïrarïhendï nahurai-ani.

11 Nga God Baiborambe hoafïyuhü yahuya, 'Se
nïmorehï nindowenihümbï himïndïpoanï,'
mehu. Asükaiyu hoafïyuhü yahuya, 'Se nindou
hïfokoefepoanï,' mehu. Se nïmorehï
nindowenihümbï himïndïkoate-yafühï asu
nindoumbo hïfokoararowandi ana, rananïmbo
se ahïnümbï mbahïrïhoefeimbï
tükündaföamboayafï.

12 Godïndï ahïnümbï hohoanïmo nindou
ranaheimbo aboedambo koarïhendürï arandi
asu ai aboedï hei arïhündï. God ai ahandï
ahïnümbï hohoanïmo rananïmbo nindou
ranaheimbo yïbobo-ndearümbui.
Ranï-mayowamboane se ranï-moatükunï
randïhi asu hoafïndei ndühündï ahïnümbï
hohoanïmo ranï sïmogodühï.

13 God ai nindoumbo yïbobondeandühï ngïrï
sapo nindou amboawiyeyi yaho
hohoanïmokoate-mayu ranahambo sïmbori
amboawi mbüsündo, nga wanï. Nga nindou

düdi ai amboawi hoafümbi-mayu rananimo
 ahandi amboawi yaho hohoanimo ranai
 Godindi yibobofe ranambeahindi awi
 aboedambo-ndifimbui.

*Anihondümbofe hohoanimo ra aboedi
 hohoanimo ratüpurifihipefekoate-ayo ana, ngirir
 aboedindo*

¹⁴ Wandafi mamí, nindou mamí ai
 hoafinduhüya 'Roana Godimbo
 anihondümborihendeimb-anahi' ehu, nga
 moai didiboadore hohoanimoyu randi. Nindou
 ra moan-ane anihondümboreandi, nga ahandi
 rani anihondümbofe hohoanimo ranai
 aboedambo-manderiyo? Nga wani.

¹⁵⁻¹⁶ Sisasimbo anihondümborihindeimbi
 wandafi ngörü hoeari-koateyoweimbi asu
 sesi-koateyoweimbi niangoani se yaro
 hoafiyafi-ndowohüya, 'Karihasi, se aboedi
 nimbafi. Se hoeari güdowanda sihafí fi
 hüfindowani asu sesi dowadifi,' asafindo ana,
 ahambo rani-moatükuni ra segodokoate-yafühi
 yaro hoafayafindo ra ahambo nüngunde
 mafandihera?

¹⁷ Anihondümbofe hohoanimo rani amboani
 mare yahurai-ane. Anihondümbofe hohoanimo
 ranai aboedi ratüpurikoate ranambo
 moan-ane.

¹⁸ Nga asu nindou ngörü ai yare hoafiyuhüya,
 'Nindou ngörü ai anihondümbore-randeimb-ani,
 asu nindou ngörü ai aboedi
 ratüpuriyu-randeimb-ani,' ehu. Nga asu ro
 randihe hoafindahüh-animboya, 'Se
 anihondümboroandeimb-anafi, nga aboedi
 ratüpurí ratüpurí-koateayafi ana, nüngundo

wambo sihafî anihondümböfe ra nafuimandafa? Nga ro Godîndî ratüpurî ratüpurî-ndamboyahî, nga ranambo ro sihambo wandî anihondümböfe nafuinda-hanînimboyahî,' asahî.

19 Se moanî mamî God ranî yangîrî anüngu ranahambo anihondümbö-rîhorîimboanei. I, ranî-moatükunî ra aboed-anesî, nga moaruwai nendî amboanî ahambo yarîhorî anihondümbö-rîhorî mburîhü asu ai yîhîmboyeihî hîhamîndarayei.

20 Hohoanîmo-koate nindou-anafî! Anihondümböfe hohoanîmo ra aboedî ratüpurî ratüpurî-koateayo ana, ra moan-ane. Se ra fîfîrowandai? Awi sihambo ro nafuindî-hanînimboyahî.

21 Nüngureamboyu sihefî amoao Abraham ai Godîndî himboahü nindou moanî aboedî mbumundî hamîndî manüngu-a? Ai Godîndî hoafî süngureandühî fondî-wamî ahandî nimorî Aisak ranahambo Godîmbohünda hîfokoarirî maserügudo ranîmboyu God ai ahambo seana nindou mbumund-anafî mehundo, ranî ratüpurî aboedî ahandî ranîmbo wambo.

22 Se ranîmbo dîdîboadondo hohoanîmondafî. Sapo Abrahamîndî anihondümböfe ra ahandî aboedî ratüpurî hohoanîmo ranî-dîboyo mamambere haya ratüpurîmayo ho. Ahandî anihondümböfe hohoanîmo ra ahandî aboedî ratüpurî ranî-sünguyo moanî aboedî hamîndî tükümeoyo.

23 Baibor-ambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Abraham ai Godîmbo anihondümbö-marîrî ranîmboyu asu ahandî anihondümböfe hohoanîmo ranîmbohünda God ai ahambo

nindou mbumundi hamind-anafi mehundo,' meho. Asu 'Abraham ai Godindi ngunind-ani masahundo,' meho. God ai yare hoafimayu Abraham ramareandi ranimbo wambo, nga raninambo süngunambo hoafi ranahandi nimindi weindahi tüküme feyo.

²⁴ Randihi se fifindihindi, nindou ai ahandi aboedi ratüpurü hohoanimo raninambo-animbo God ai ahamboya, 'se nindou aboedi mbumund-anafi' mbüsümbui, nga ahandi anihondümböfe hohoanimo ranimbo yangiri ngiri rande hoafindu.

²⁵ Sapo Rahap, nindowenihü birabirüyo-randeimbü nimorehi amboani yahurai rame feyo-ane. Ai Israerihündi türüfoarine fifirine-rinandeimbü nindou yimbu ai ahambo-so tüküme fineanda sepirimindi worinreapiri haya se-dibo ngorü nafi aboedambo-ndafineandi yahohaya mafarihepiri. Nimorehi ai aboedi ratüpurü ra ramareanda asu God ai ahambo se nindou aboedi mbumund-anafi mehundo.

²⁶ Nga asu sapo nindou fi ranambe yifafi nimarikoate-ayo ana, yifyomboane. Mare yahurai-ane anihondümböfe amboani. Anihondümböfe hohoanimo ranai yangorowanü asu aboedi ratüpurü ranai yangorikoate-ayo ana, ranai-amboani yifyomboane.

3

Hibadihumbo hoafindefimboane

¹ Wandafi mamü, awi se-ambeahindi afindi safi hoafi yamundife-rambo nindoumbo-ndafu

tükündafumboemo. Awi se randu fifirindundi
nindou hoafi yamundi hu-rihundeimbi
sihefimbo-animbo God ai türiboade
yibobo-ndeamunümbui.

² Muṅguambo nindou sihiriri ṅgiri mbumundi
hohoanimo maho rani-süṅgu yangiri ṅgefi, ṅga
wani. ṅga asu nindou mamai ai nine hoafi
hoafayu ranambe moani mbumundi hohoanimo
aho rani-süṅgu hoafayu ana, nindou ranai
moani ndorihoei haya asu ahandi muṅguambo
fi ranahambo ndore hifanda huhani.

³ Hos ai moani sihiriri hohoanimoayefi
rani-süṅgu yangiri süṅgufembohünda sihiriri ain
bidifiri ahandi yafambehü safoarihu
hininṅgiri-rihundühanefi. Rananimbo asu hosindi
yafambe akidou-anesi, ṅga rananimbo sihiriri
ahandi fi muṅgua ndahumindeti ṅgemboyefi.

⁴ Asu sip ranahambo amboani se
türiboadihindi. Ai adükari moatükunü
hamindiyo hayambo weri afindinambo
ragore-ragore randühanesi, ṅga moani akidou
moatükunü ahandi ndürü rada ranambo sip
ranahambo koakoranda sapo sip semündü
hu-randeimbi ai homboyu nafi howohane.

⁵ Mare sapo sihefi teifi ran-amboani
yahurai-ane. Teifi ra akidou moatükun-anesi,
ṅga asu ai muṅguambo afindi moatükunü
ranahambo wataporimbo-randühi
boriyowohane.

Se fifirihindi, hai akidou ahoro ra hombo
porihoai haya adükari nimü napo hai
tikirandühanane.

⁶ Sapo sihefi teifi ranamboani mare hai

yahurai saf-ane. Aiana moaruwai wosihofori hohoanimo ranahandi ngusüfoambe tüküra pire hayamboane asu sihei munguambo fi ranahambo moaruwaimbo-reamboayo. Ranane asu ai sihefi fi ranahambo hai hufü nou tihirihendühi asu sihei fi ranai moaruwai hohoanimoyo arandi. Hai ranana sapo koadürümbo horoweimbi hai ranini-poedane tüküfe arandi.

⁷ Nindou ai munguambo moatükunhi hifini ahahabodei ranayo, nimambeahindi ninihondi, ndu, amoasiri asu siriwarambeahindi buriyeyimbi ra yamundihindühi hifandühi marihündi. Hapondani amboani rani-moatükunhi ra randihimboyei.

⁸ Nga nindou mamhi ai-amboani moai teifi ana hifandandühi kikihiramündü randi, nga wani. Nga teifi ranai moanhi yare aimbo kiarimboane moaruwai hoafiyoy arandi. Rani-moatükunhi ranai ana hühütimbü moatükunhi nindou moaruwaimbore-randeimb-ane.

⁹ Teifi ranamboanefi sihiri Ape adükarimbo aboed-ani sefi arihundisi, nga nindou God ai nahurai nafimarandi, ranaheimbo sihiri sihefi teifinambo moaruwai hoafiyefi arihundi.

¹⁰ Sapo yafambe mamhi rani naf-ane Godimbo aboedife hoafi tüküfe asu nindou ngörümbo moaruwaimbofe hoafi tüküfe arandi. Wandafhi mamhi, rani-moatükunhi ranana awi se randifemboe, nga yowan!

¹¹ Apoarindihorihoe mamhi tükefeyo ranahandambo-hündi ngiri aboedhi aparümbi pindo asu hühütimbü pindo ndani, nga wani.

¹² Wandafɪ mamɪ, hoandasüfo nimɪndɪ
 ranɪ-fihɪ ɳgɪrɪ hanɳgɪrɪ hɪsɪndo asu honɳoro
 ho
 nimɪndɪ ranɪfihɪ ɳgɪrɪ hoandasüfo ranai
 kündaro, ɳga wanɪ. Mare yahurai-ane sɪrɪ
 apɪyoweimbɪ hoe apoarɪ tükefeyo
 ranahandambo ɳgɪrɪ aboedɪ apɪyoweimbɪ
 tükündɪfeyo, ɳga wanɪ.

Aboedɪ hohoanɪmo ana Godɪndɪ-mayo-ane

¹³ Sɪhei mbusümo se-ambeahɪndɪ nindou düdi
 didɪboadore fɪfɪrɪfe hohoanɪmoeimbayu-a? Asu
 nindou yahurai afufurɪboadeandühɪ aboedɪ
 hohoanɪmo süngumbɪreand-amboane, ɳga
 ranɪ-nambo ahandɪ didɪboado-rɪhefimbɪ fɪfɪrɪfe
 ra nafuindümbui.

¹⁴ ɳga asu se sɪhei ɳgusüfoambe nindou
 ɳgorümbo moaruwaimbofe hohoanɪmo,
 ɳgɪnɪndɪ-ɳgɪnɪndɪ hohoanɪmo, asu
 yɪboarukofembo hohoanɪmo ra
 nɪmandɪndüranɪ ana, asu se ɳgɪrɪ sɪhei fɪfɪrɪfe
 ranahambo borɪndei. Asu anɪhondü hoafɪ
 ranahambo ndahümündi pindɪhi hehi tɪkai
 hoafɪndeimboyei.

¹⁵ Yahurai fɪfɪrɪfe hohoanɪmo ranana
 Godɪndɪ-mayo sünambeahɪndɪ
 kosɪmboyo-poanɪ, ɳga hɪfɪ ndanɪhündambo
 yangɳɪr-ane. Nindou-yafe moaruwai hohoanɪmo
 ranahambo Satan ai hɪfandarandɪ.

¹⁶ ɳga nahanühɪyo nindou ɳgorümbo
 moaruwaimbofe hohoanɪmo asu
 yɪboarukofembo hohoanɪmo enɳoro ana, ranɪhü
 ana ndofe nɪmarokoate hohoanɪmo asu
 mamɪkarɪ hohoanɪmo süngufe ranamboanɪ
 mare yangɳorɪmboane.

17 Nga sapo didi boado-rihefimbi hohoanimo sünambeahindi akoso ranane nda: Weangurühi sürühoeimbi hohoanimo, munguambo wudi hohoanimo, himboari hoafendühi hohoanimo, nindou ngorumbo himborimbo hohoanimo, afindi hipoambo hohoanimo, aboedi ratüpurimbo hohoanimo, simogodühi hohoanimo asu anihondü hondü hohoanimo. Hohoanimo ranane Godindi-mayo makoso-ayo.

18 Afurifembü hohoanimo ra sesi moatükunihari nahurai-ane. Siharifurifembü hohoanimo hifindhundanibumundi hohoanimo tükündifemboe.

4

Nindou düdi ai hifinindi hohoanimo süngufembo hohoanimoayu ana, ai Godindi hürütümb-ani

1 Dagüdambo tüküfemboyo sihei mbusümo simborihofihohoanimo asu yifiari-yifiari hohoanimo rana? Sihei hohoanijihohoanimo ranai ngusüfoambe nimarimbo ai sihei fiambe simborisimborayei.

2 Se ninimoatükunio semindimbo sei hehi hohoanimo-yehaneisi, nga asu se ranimoatükunio ra moai sahümündi rihündi ranimboane asu se nindou hifokoeffembo sei arihündi. Se ninimoatükunimboyo hohoanijihindühaneisi, nga asu se moai sahümündi, ranimboane asu se nginindi-nginindiyehiyifiariyei arihündi. Se ninimoatükunimboyo semindimbo hohoanimoayei ra se ngirindahümündi, nimboe se moai Godimbo ranimoatükunio ranimbo ndawamunio sei hehi didibafiyahindi.

³ Se nini-moatükuniyo semindimbo didibafi-yahindani semindikoate-ayei ra sapa se moani mamikarhi didibafimehindi ranimboane. Se semindikoate-ayei ra, sapa sihei fi hihifi-hihifimbohündambo rani-moatükuni semindimboyo hohoanmomayei.

⁴ Se anamindihoundi birabiriyeyimbi nahurai-ane! Nindou düdi ai hifi ndanihündambo nindou-yafe-mayo hohoanimo ranahambo süngufembo hohoanimoayu ana, asu ai Godimbo yihoaruko-riruhani. Awi se moai ranahambo fifirihindiyoy? Nindou düdi ai hifi ndanihündambo hohoanimoyeyimbi nindou ranahei ngunindayu ana, asu ai Godimbo hürütürü-reimbi nindou-ani.

⁵ Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Yifiafi God ai sihefi flambe hinngi-mareandi ranai ahandihoari yangiri yihofimbo hifandimbo yahomboane,' meho. Awi se rani-moatükuni ranahamboya sisindi moatükun-ane seimboyei?

⁶ Nga God ai afindi moani hipoambo-ramunühi sihefimbo farihemuni arandi. Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai nindou afindi afindiyeyimbi-mbo koareandürühi asu nindou himboari afurühi-ndeimbimbo moani hipoambo-randürühi farihendürü arandi,' meho.

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo awi se afufuri-boadhindüh Godndi hoarehi nimandei. Satanimbo koandihoran asu ai siheimbo hinngirearü haya fiboembui.

⁸ Se God sowana akimi sühündahindan-animbo asu ai-amboani

sìheimbo so akimì sühündüfimbui. Moaruwai hohoanìmoyei-rìhündeimbi nindou sìhei ngusüfoambe sürühoeimbi tükümbifeyo-wamboane. Sìhei ngusüfo ra ndorìhi kürühindühì yimbu hohoanìmoyei arìhündì ra rühì randìhi hìnìngìrìhindì.

⁹ Se moaruwai hohoanìmomoyei ranahambo afìndì hohoanìmondeihì aranìndeihì sìnìndei ngei. Asu sìhei tikìfümbì hohoanìmo maho ra hìnìngìndìhi hehi aranìmbo hohoanìmo süngu-ndìhindühì hìhìfì-hìhìfì hohoanìmomoyei ra hìnìngì-ndìhindühì afìndì hohoanìmondei.

¹⁰ Se Adükarìndì hoarehì yangìrì nìmboeimbo-anìmbo ahandì hohoanìmoayu süngu süngundìhündan-anìmbo asu ai sìheimbo ndemündündürì botìndearümbui.

Sìhìrì wandafìndambo papìftì-poanì

¹¹ Wandafì mamì, se sìheihoarì sìmborì tìrìfoefirì-ndeimboyei. Nindou düdi ai ahandì wandafì-mayu ranahambo tìrìfoarirühì asu yìboboarirì ana, asu nindou ranai sapo ahìnùmbì hohoanìmo mengoro ranahambo tìrìfoareandühì yìbobo-reandühani. Nga asu raranìmbo nindou ranai ahìnùmbì hohoanìmo ranahambo süngure-randeimbi nindouyupoanì, nga ai ranahambo türüfoareandühì yìbobore-randeimb-ani.

¹² Mamì ai yangìrì-ani ahìnùmbì hohoanìmo saimbo ra nìmìndìhìyu haya asu ai yangìrì-ani fìfìre yìbobore-randeimbayu. Ai yangìrì anìmbo nìne nindou ranaheimbo aboedambonde asu moaruwaimbo-ndeandürì ndambui. Nga asu se

ra nindou dîdîyafî sîhafî wandafî-mayu
ranahambo yahurai yîboboro aranda?

Sîhîrî afîndî afîndîmbo-yopoanî

¹³ Awi se haponda hîmborîyei, wambo nindou
dîdîyei sapo yarîhi hoafîyeihîya, ‘Hapo sîmbu
ana, ŋgorû ŋgoafî adûkarîna ŋgefî mamî
hîmbanî gedûhî kaki semîndî ratûpurî
ratûpurîndefûhî, kaki ndahumîndefî
ndîhumboane,’ sei arîhündî.

¹⁴ Awi se moai fîfîrîhindî sîhei fi ranahambo
sîmbu nînî-moatûkunî tûküfe-ndûrîmboayo ra!
Sîhei nîŋgo ranana sapo mburûngai siambe
moanî wosîhoafîmbo peyo mbura asu
hûfîhamîndî-yowohû awararîhoayo
nahurai-anendûrî.

¹⁵ Se hoafîmboayei ana, ndanî sîngundîhi
hehimbo-anîmbo hoafîndei: Adûkarî ai
ahandîhoarî yare hohoanîmoayu ana, ra
randîhu nîmboefîmbo nîne ratûpurî aho ra
ndanî sîngundîhu ranî-sîngundîhu
ndîhumboyefî, mbîsei.

¹⁶ Nga asu se afîndî-afîndeihi sîheihoarî
borîyei arîhündî. Borîyo hoango hohoanîmo
ranana sapo moaruwai hamîndî
hohoanîmomayo-ane.

¹⁷ Se wudîpoapondîhi hohoanîmondei.
Nindou düdi ai aboedî ratûpurî hohoanîmo
fîfîreandî, nga refekoate-ayu ana, nindou ranai
moaruwai hohoanîmoayu.

5

Napo afîndeimbî-yomondî hoafî-ane

¹ Asu napo afindeimbi se! Awi himboriyei!
Nini-moatükunî tîñirifo afindî sîheimbo
tüküfemboayo ranahambo-animbo se afindî
hohoanîmondeihî aranîhoenambo nîmboeimbo
hasîheindei.

² Sîhei ñgîñîndî napo afindî ranai ana
sümboyomboane. Ranane asu sîhei hoearî napo
ranamboanî kîdaboarî taparîhümboane.

³ Sîhei ñgîñîndî napo sapo gor sirfa ranana
samiyomboane. Samî ranai sîhei kakî napo
taparîmarandî nou-animbo asu sîhei fi
ranamboanî süngunambo sümbondühî sapo
hainambo tîkîrî arandî nou. Ñgîrî amitata
bîdîfiranambo si tükündîfeyo, ñga se ñgîñîndî
napombo yanğîrî hohoanîmoyeihî
gugurarîhindî.

⁴ E! Awi se nda ndorîhi himborî-yei! Nindou
bîdîfirî ai sîhei nûmbûrambe wohî tüpurîmayei,
ñga asu se moai aheimbo ranî takîñî kakî
ndorîhi sahündürî, ñga se bîdîfirî dîbo
masahümündî. Rananei asu nindou ranai sîhei
nûmbûrambe ratüpurîyehî sesî sîhei yimungurî
marîhündî ranai kakî semîndîmbo hoafîmayei
habudi. Asu ahei hoafî ranai Adükarî
munğambo hîfanda-randeimbi ahandî
hîmboahü tüküme Feyowa himborîmayu.

⁵ Se hîfî ndanîhü nîmboei-ambe ana, se
aboedî moatükunî ra sîheimbo tüküfeyondüranî
sahümündî hehi ranîmbo hîhîfî-hîhîfîyehî
manîmboei-ane. Se afindî sahüsi arîhündî
rananîmbo se worîndî moatei nou fi safîndeianî
ndearî yîfîmbo akîmî tîfîndahimboyei.

⁶ Seana ndorîhoeimbi nindou ai sîheimbo
harî sowanambo-fendürîkoate-ayei ranaheimbo

pap+hoaf+r+hündür+ hehi h+fokoari-hindür+
ar+hünd+.

*S+hef+imbo n+imbor+ tükünd+ifeyoan+ awi s+h+r+
moan-ane mb+sef+ Adükar+imbo
h+imbondef+imboane*

⁷ Ran+imboane wandaf+ mam+, se s+hei
ngusüfoambe ra ng+n+nd+ ndond+hi
k+k+h+ndüh+mündi hehimbo-an+imbo
n+n+moatükun+ t+ng+r+foyo tükünd+ifeyoan+ ra
moan-ane mb+seihü asu awi se Adükar+
tüküfemboayu ranahambo h+imbondeih+
n+imboei. Se sapo nindou nümbür+ra mbura ai
awi ses+ aboed+ nümbür+ ranambe
tükünd+ifemboe yahuhaya ai h+imboayu hu
ranahambo hoeind+hor+. Ai moan+ h+fanda
huan+ hoeyo yah+moyo randüh+ ses+ ranai
nümbür+ ranambe tüküfeyoan+ asu ai ses+ ra
asemüdu.

⁸ Ran+süngumbo-an+imbo awi se-amboan+
moan-ane mb+sei hehimbo h+imbondei.
Adükar+nd+ tüküfembo si ra ndeara ak+m-ane
ran+imboane asu awi se s+hei hohoan+mo ra
ng+n+nd+ saf+ k+k+h+ndü-hümündi.

⁹ Wandaf+ mam+, se s+heihoar+ s+imbor+
momor+ hoafüründei+h+ ng+pondei habudimboyei.
Nga h+bad+hümbo, God ai s+heimbo
y+bobo-ndearümbui. Nindou y+bobofembo si
ranana ndeara tüküfembo ak+m+
naf+ra-m+nd+imboane.

¹⁰ Wandaf+ mam+, horombo God+nd+ hoaf+
hoaf+yomo-rundeimb+ ai Adükar+nd+
ndür+nambo watapor+imbo-marund+ ran+imbo
awi se tür+boad+hind+. Nindou b+d+f+r+ ai
ahamumbo t+ng+r+fo masahüpura ai awi

moan-ane yahomo houmbo man+ngomo.
 Tiñiri+fo yahurai-ambe man+ngomo nou-animbo
 asu se-amboani randihi ai ramefundi nou
 nimboeimbo süngundihi ñgei.

¹¹ Se fifiri+hindi, nindou didiyei ai
 ñgusüfoambe kiki+mifoar+hindühi nine tiñiri+fo
 tüküfeyoani awi moan-ane seimbi ana, ai
 ndor+hoeimb-ane sefi ar+hundi. Se Sopiñdi
 hoafi sapo ai ñgusüfo ndore kiki+mifoare mbura
 nine tiñiri+fo afindi ahambo-so tüküme Feyowa ai
 awi moan-ane yahuhaya manüñgu ranahambo
 himboriyahundo. Raniyu asu süngunambo
 Adükari ai ahambo mafar+heiri, ranamboani se
 fifiri+hindi. Nga Adükari aiana munguambo si
 aho ra sihefimbo hi+poambo-reamunühani.

Sihiri hoafiyowohü Ape ni+moamo amaru ra yaho-poani

¹² Nga wandafi mam, hohoani+mo nda
 adükar-ane, nga se ra süngundihindi. Se
 sünambeahindi ndüri asu hifindi ndüri asu
 ñgorü moatükunindi ndüri ñgiri dükandih
 anihondumbo dabarindahindi. Se hoafiyehi,
 yini, asei moani yini mbisei. Asu hoafiyehi,
 wani asei moani wani mbisei. Rani+imbo asu
 se sünguna ñgiri Godindi yibobofe sihi
 papi+hoafife rani so tükündahindi.

Nindou mbumundindi Godimbo didibafife ana ñginindane

¹³ Nindou se-yeimbi ñgorü ai tiñiri+foayuyo?
 Ai Godimbo didibafimbiyu-wamboane. Asu
 nindou ñgorü ai hihifi-hihifayuyo? Ai

Godimbo-animbo heirunambo moani
kakisombürür-amboane.

¹⁴ Nindou se-yeimbi ḡgorü ai
anḡnünumboayuyo? Ai ranifihī ana sapo
Kraisindi nendi hifandiru-rundeimbi
ranahamumbo-animbo hoafinduanī asu ai
ahandifihī werinambo Adükariḡndī ndürinambo
Godimbo didibafi-mbeyomo-ndamboane.

¹⁵ Nindou ranai Godimbo
anihondumbo-rüwurühī ro didibafehundi nda
God ai himborḡndimbui yahomo houmbo
didibafefundi ana, asu Adükari ai nindou
ranahambo anḡnünumbihündi didiboado-ndirühī
botindirümbui. Asu nindou ranai moaruwai
hohoanimoayu ana, God ai ahandi moaruwai
hohoanimo ranahambo amboawi mbüsümbui.

¹⁶ Ranimbo-animbo asu se sihei moaruwai
hohoanimo wandafi mami-yei himboahü
weindahī-firḡndei ndühündi. Asu God ai
siheimbo didiboadofe-ndürimbohünda ahambo
simbori didibafifirḡndei. Nindou mbumundi
hamḡndiyumbü ranahandi Godimbo didibafife
ana, ḡḡnḡndi hamḡndiyo haya nindou
farīhai-randeimb-ane.

¹⁷ Eraisa ana nindou moani mami sihirī
nahurayū manūḡḡu. Nindou ranai
hoekoate-mbayu yehuenḡḡumbo Godimbo
ḡḡnḡndi hamḡndi didibafimefiyuwa ḡḡmī
himbani asu 6 amoamombo hoekoate-mayo.

¹⁸ Raniyu asu süḡḡunambo Godimbo hoe
koandihoefi yahuhaya didibafi-mefiyuwa
sünambeahḡndi hoe ranai peyowohü asu
sesi-napo ranai hoenambo aboedi momorimayo
hifi ranifihī.

Nindou ai Godḡndi hohoanimo hiḡnḡḡndeambui

hoaf-ane

¹⁹ Wandafî mamî, nindou se-yeimbi anîhondü hohoanîmo süngufe ho ra hîniŋgîre haya moaruwai hohoanîmoayu ana, asu nindou ŋgorü ai ahambo aboedî hohoanîmo ranî sowana serümündü hîhîndüfi düduani, ai aboedî hohoanîmondümbui.

²⁰ Nga se yarîhi fîfîrîhîndî, nindou ŋgorü ai sapo nindou moaruwai hohoanîmoyumbü ranahambo moaruwai hohoanîmo ranambeahîndî hûrarümündu ana, nindou ranahambo aboedambo-rirühani, nga asu ŋgîrî munğuna yîfîndu. Ranî hohoanîmo ranî-süngumbo-anîmbo God ai moaruwai hohoanîmo afîndî gogorîndîhaimbui.

Godindï Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3